

تیر ۱۴۰۵

پرونده لابی‌ها

درآمدی بر فرآیندهای لابی‌گری عربستان، امارات و قطر در آمریکا

سازوکارهای لابی‌های خارجی در آمریکا

رصدخانه اندیشکده‌ها

رصد خانه اندیشکده ها

عنوان: درآمدی بر فرآیندهای لابی‌گری عربستان، امارات و قطر در آمریکا

ناظر طرح: دکتر احسان کیانی

نویسنده: علیرضا کاظمی رنانی

طرح جلد و صفحه آرایی: علی حکیمی

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۵

همه حقوق این اثر برای رصدخانه اندیشکده‌ها محفوظ است.

در صورت تخلف، پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، چهار راه ولیعصر، قبل از برادران مظفر، پ ۹۰۷

صندوق پستی: ۱۴۱۶۹۳۵۹۵۱ تلفن: ۰۶۴۴ ۶۶۹۸ ۰۲۱ / <https://rasadkhaneh.ir/>

مقدمه

ایالات متحده آمریکا به دلیل بر خور داری از بزرگ ترین اقتصاد جهان، توان نظامی برتر و نقش محوری در نظام بین الملل، همواره یکی از مهم ترین عرصه های رقابت دولت های خارجی برای تأثیر گذاری بر سیاست گذاری و تصمیم سازی بوده است. توانایی واشنگتن در شکل دهی به تحولات امنیتی، اقتصادی و ژئوپلیتیکی، موجب شده است که بسیاری از دولت ها، به ویژه متحدان راهبردی آمریکا، سرمایه گذاری قابل توجهی در توسعه شبکه های نفوذ سیاسی، رسانه ای و نخبگانی انجام دهند.

در این میان، کشورهای حوزه خلیج فارس جایگاه ویژه ای دارند. این منطقه علاوه بر در اختیار داشتن بخش قابل توجهی از ذخایر نفت و گاز جهان، میزبان مهم ترین پایگاه های نظامی آمریکا در خاورمیانه است و طی دهه های گذشته به یکی از ارکان سیاست امنیتی واشنگتن تبدیل شده است. وابستگی متقابل امنیتی، همکاری های گسترده دفاعی و قراردادهای کلان تسلیحاتی، انگیزه دولت های عربستان سعودی، امارات متحده عربی و قطر را برای سرمایه گذاری در لابی گری سیاسی به میزان قابل توجهی افزایش داده است. این کشورها به خوبی دریافته اند که هزینه های صرف شده برای نفوذ در ساختار تصمیم گیری آمریکا، در مقایسه با منافع حاصل از تضمین حمایت های سیاسی، نظامی و اقتصادی، بازدهی بسیار بالایی دارد.

در نتیجه، واشنگتن طی یک دهه گذشته به یکی از مهم ترین میدان های رقابت ژئوپلیتیکی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس تبدیل شده است. اختلافات منطقه ای، از محاصره قطر در سال ۲۰۱۷ و جنگ یمن گرفته تا رقابت بر سر عادی سازی روابط با اسرائیل، فروش تسلیحات پیشرفته و مدیریت بحران های منطقه ای، تنها در خاورمیانه دنبال نشده، بلکه در کنگره، اندیشکده ها، رسانه ها و شرکت های لابی گری آمریکا نیز امتداد یافته است. از این منظر، لابی گری صرفاً ابزاری برای تأثیر گذاری بر سیاست خارجی آمریکا نیست، بلکه بخشی از رقابت قدرت میان بازیگران منطقه ای محسوب می شود.

سؤال اصلی پژوهش آن است که این کشورها با چه الگوها، ابزارها و هزینه هایی به دنبال نفوذ بر فرآیندهای تصمیم گیری در واشنگتن هستند و این رقابت چه پیامدهایی برای سیاست خارجی آمریکا و موازنه منطقه ای داشته است؟ شناخت این سازوکارها از منظر امنیت ملی ایران نیز حیاتی است؛ چراکه بخش مهمی از سیاست های آمریکا

در قبال ایران و خاورمیانه، از تحریم‌ها و همکاری‌های دفاعی تا ائتلاف‌سازی‌های منطقه‌ای، تحت‌تأثیر تعامل و رقابت این بازیگران با نهادهای تصمیم‌گیر آمریکایی قرار دارد. رقابت‌های ژئوپلیتیکی ایران با کشورهای عربی، نه تنها در سطح منطقه، بلکه در عرصه تصمیم‌سازی و اشنگتن نیز جریان دارد؛ جایی که لابی‌ها می‌کوشند بر روایت‌ها و ادراک سیاست‌گذاران درباره برنامه هسته‌ای ایران، امنیت خلیج فارس و تحولات منطقه‌ای اثر بگذارند.